

ABD, Rusya ve Kıbrıs Rum Cumhuriyeti (2)

İçeriği Yazan: [Ata ATUN](#) [1] Zaman: Çar, 11/06/2014 - 20:15

Referans İçerik: [ABD, Rusya ve Kıbrıs Rum Cumhuriyeti \(1\)](#) [2]

Yazar Bloğuna Ekle: Yazarlar Bloğunda Görünsün

Geçmişte Rusya'nın bu istek ve prensiplerinden bazılarını megalomanik ve milliyetçi duygularla dikkate almayan Rumlar, yaptıkları küçük hesaplar nedeni ile bunun bedelini süreç içinde ağır ödediler.

a) Batı bloğu ve ABD'yle, dolayısıyla Türkiye ile ters düşmeyi göze alarak Kıbrıs'ta Türklere karşı silahlı saldırılar düzenleyince, ada fiilen bölündü. 1963 yılından sonra Rumlar Türk bölgelerine, Türk İdaresinden izin almadan bir daha giremediler, ta ki 23 Nisan 2003 tarihinde sınır kapıları açılana kadar.

b) BM de ısrarla "Bağılantısızlar Grubu"nun içinde yer almalarını Avrupa ve ABD hiç kabullenemedi ve Makarios hükümeti'nin Rusya'ya doğru meyiletmeye başladığına inanarak "20 Temmuz 1974 Mutlu Barış Harekatı"nda Türkiye'ye engel olmadılar.

c) Türkiye'ye karşı SAM füzeleri ile S-300 füzelerini kullanmak aşkları ile Batı karşıtlığı hareketlerle birleşince "Ekonomik Model"leri çöküş sürecine girdi ve uluslararası kredilendirme şirketlerinin arka arkaya notunu düşürmeye başlamasıyla da aniden çökuverdi.

Gözle görünür olan bir başka gelişme de, Rusya'nın Büyük Petro'dan başlayan Çarlık İmparatorluğu ideolojisinden ne Krushchov, ne Brejnev ne de Putin döneminde kurtulamadığıdır.

Rusya'ya göre Doğu Akdeniz'de keşfedilen hidrokarbon yataklarının, Kıbrıs sorununun kalıcı bir çözüme ulaşması açısından bakıldığında, iki tarafı keskin bir bıçak gibi görüldüğüdür. Doğalgaz çıkarımının BM Güvenlik Konseyi kararları olan "Çözüm ile kurulacak olan Kıbrıs'ın yeni devletinin bağımsız ve toprak bütünlüğüne sahip, iki bölgeyi iki toplumlu, siyasi eşitliğe sahip, tek egemenliği, tek uluslararası temsiliyeti ve tek vatandaşlığı olan bir federasyon yapısını" bozabileceği inancındadır Rusya.

Özellikle de Rusya'nın, Kıbrıslı Rumlara yaptığı bunca mali ve maddi yardım ve verdiği destekten sonra doğalgaz ara ikmalı konusunda çıkılan ihalede en iyi teklifi verdikten sonra birde Kıbrıs Rum tarafındaki elektrik fiyatlarının düşeceği garantisini -yazılı- sunan ITERA şirketinin, sudan sebeplerle Rum yöneticiler tarafından ihaleyi kaybettirilmesine canı çok sıkkın. Adeta bir düş kırıklığı yaşıyorlar bu konuda.

Bununla birlikte söz konusu hidrokarbon yataklarının Kıbrıs'ın Doğu Akdeniz bölgesindeki jeopolitik rolünü yükselteceğine ve çözüm için harcanmakta olan yapıcı çabalara da ek bir ivme kazandıracağına inanmakta.

Rusya'nın doğalgazın taşınması konusundaki görüşleri aslında çok net ama şimdilik sadece kulaklara kar suyu kaçırmak niyetinde. Rusya'ya göre, İsrail ve Kıbrıs Rum Yönetimi her ne kadar Hidrokarbon ürünlerinin Mısır'dan taşınması konusunu görüşüyor olsalar da, bu fikrin işlevsiz olduğu, İsrail'in Arap topraklarından güvenilir ulaşım sağlamasının neredeyse imkansızlaştığı ve Yunanistan'a boru döşenmesinin ise ödenemeyecek boyutlarda olmasına ilaveten bakımının çok zor yapılabileceği nedeni ile en ekonomik ve garantili yolun Türkiye üzerinden doğalgazın dünyaya dağıtılmasının ve Avrupa'ya gönderilmesinin en doğru uygulama olacağıdır.

Joe Biden'in ziyareti ile ilgili olarak da "Kıbrıs sorununun çözümüyle kendi siyasi ve ekonomik nedenleri yüzünden ilgilenen ABD gibi 'yabancı oyuncuların' öncelikle kendi çıkarlarına olacak, Kıbrıslıların isteklerini gerektiği ölçüde yansıtmayacak bir çözüm dayatma çabalarını yoğunlaştırmaları tehlikesini de arttırdığına inanmakta Rusya. Bu nedenle de Joe Biden'in ziyaretine hiç olumlu bakmamakta.

Rusya'nın Kıbrıs adası ile ilgili ilk adımı, ABD Başkan yardımcısının ziyareti bağlamında Rusya'nın varlığını Güney Kıbrıs Rum Yönetimine hatırlatmak olduğu kadar, Rumlar içinde ABD'ye Rusya'nın Kıbrıs'a olan bu özel ilgisini gösterip, alternatifsiz olmadıklarını hatırlatmak olduğudur.

Zaten Kıbrıs sorunu da dönemin Cumhurbaşkanı III. Makarios'un "Ruslara göz kırpması" ve o tarafa doğru meyilemek istemesi ile başlamış, kısa sürede de alevlenerek adanın bölünmesiyle son bulmuştu...

Rusların düşüncesi bu nedenle Türkiye'yi ürkütmeden ve rahatsız etmeden adada kalıcı ve süregelen bir çözüm bulunmasına katkı koyabilmek....

Prof. Dr. Ata ATUN

ata.atun@politikadergisi.com

Yorumlar

- [Dış Siyasa](#) [3]

Kaynak URL (28/04/2024 - 11:20 tarihinde yazdırıldı):

<https://politikadergisi.com/makale/abd-rusya-ve-kibris-rum-cumhuriyeti-2>

Bağlantılar:

[1] <https://politikadergisi.com/pd-uye/ata-atun>

[2] <https://politikadergisi.com/makale/abd-rusya-ve-kibris-rum-cumhuriyeti-1>

[3] <https://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/dis-siyasa>